

Georgia

Utolsó frissítés dátuma: 2020.11.15.

Fertőzöttség állapota

Fertőzöttek száma: 93 092, gyógyultak száma: 73 877, elhunytak: 853 fő. Karanténban: 2 186, kórházi megfigyelés alatt 5 833 fő. (Forrás: <https://stopcov.ge/en>)

Járványhelyzet állapota: tömeges megbetegedés, 100 ezer lakosra jutó új megbetegedések száma az elmúlt 14 napban: 1079

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

A március végén bevezetett korlátozások legnagyobb részét több fokozatban július elejéig feloldották. Az üzletek, piacok, vendéglátóipari egységek újra nyitva tarthatnak. A belföldi turizmus június 15-től engedélyezett. A külföldi turisták beutazását eredetileg július 1-től tervezték engedélyezni, az általános beutazási tilalom azonban augusztustól is csak egy szűk személyi kör kaphat felmentést. E szerint karanténkötelezettség nélkül, előzetes regisztrációt követően utazhatnak be egyes EU-tagállamok állampolgárai és lakosai (Magyarország nincs köztük). Ugyancsak előzetes regisztrációs eljárást követően, kötelező karantén nélkül léphetnek be az üzleti céllal utazók bármely állampolgársággal (PCR teszt kötelező). A menetrend szerinti légi járatok augusztustól néhány relációban újra elindulhattak (München-Lufthansa, Párizs-Air France, Riga-Air Baltic, Isztambul-Turkish Airlines), ezen kívül a Georgian Airways közlekedtet járatokat eseti jelleggel a georgiai állampolgárok számára egyes európai fővárosokba. A beutazási tilalom nem vonatkozik a nemzetközi teherforgalom személyzetére. Szeptember óta újra növekszik a megbetegedések száma, novembertől tömeges megbetegedéseket okoz a járvány. November elejétől újabb korlátozások léptek életbe: a nagyvárosokban 22.00-05.00 óra között kijárási tilalom van, az éttermek 22.00 órakor bezárnak. Az iskolák legtöbbször online oktatásra állt át.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Behozatali korlátozás nincs. Kiviteli tilalom bizonyos gyógyszerekre és egészségügyi felszerelésekre.

Logisztika és szállítmányozás állapota

A légi szállítás cargo járatokkal folyamatos (<http://gcaa.ge/eng/>)

A vasúti és tengeri szállítmányozás folyamatos (<http://mta.gov.ge/>)

A közúti szállításnál életbe léptetett különleges szabályokról a georgiai fél tájékoztatását a KKM az ITM-nek továbbította (online csak grúz nyelven érhető el: <http://lta.gov.ge/>). Kérésre a tbiliszi külképviselet tájékoztatással szolgál. Az intézkedések főként a gépjárművezetők belépésével és tartózkodásával kapcsolatosak. A határokon megnövekedett várakozási idővel kell számolni.

Gazdasági kilátások

A koronavírus-járvány miatt a várakozások szerint markáns gazdasági visszaesés fogja jellemezni az idén Georgiát. A reál GDP értéke várhatóan 4,8 százalékkal csökken 2020-ban (Világbank becslés). Az export csökkenése, a turizmus hiánya és a lecsökkent hazautalások miatt a folyó fizetési mérleg hiánya 11 százalékra nőhet az idén. A növekvő mértékű globális kockázatkerülés miatt a beáramló magántőke várhatóan csökkenni fog, a beruházások késnek. A kormánynak a helyzet kezelésére 1,8 milliárd dollárnyi fizetési mérleg hiánnyal kell szembenéznie, ami a GDP 11,4 százalékát jelenti a 2020-21. években. Az infláció éves szinten 4,6% körül alakulhat. A nemzeti valuta az év elején meggyengült (kb. 10 százalékkal az USD-hez és az EUR-hoz képest is), visszaerősödni nem tudott. A jegybank monetáris intézkedésekkel igyekszik kordában tartani az inflációt és stabilizálni a nemzeti valuta árfolyamát, egyelőre sikerrel.

A COVID-19 legnagyobb vesztese a turizmus, amely évek óta a gazdaság húzóágazata. A turizmus a GDP-hez 8% körüli közvetlen hozzájárulásával évről évre egyre jelentősebb tényező (a turizmus közvetett hatása a gazdaságra ennél jóval nagyobb, 20% körüli), a népesség jelentős arányban él ebből. A koronavírus-járvány miatt teljesen leállt bejövő turizmus a kormány tervei szerint júliustól indulhatott volna újra, „biztonságos folyosók” formájában, az egyes küldő országokkal kötött kétoldalú megállapodásokkal. A külföldi COVID-19 helyzet romlása miatt azonban a kormány tovább halasztotta a külföldiek beengedését az országba, és csak néhány EU-tagország állampolgárai tekintetében engedélyez karantén nélküli beutazást (Németország, Franciaország, Észtország, Lettország, Litvánia). Turizmus céllal március óta elhanyagolható a beérkezett külföldiek száma.

A kereskedelem – amely a GDP-hez 14%-kal járult hozzá 2019-ben – a járvány miatt ugyancsak komoly veszteségeket szenvedett. A január-június közti időszakban az export 16 százalékkal, az import 19 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva (a teljes forgalom volumene 18 százalékkal csökkent). Június hónapban is 20 százalékkal volt kevesebb a teljes forgalom volumene 2019. júniushoz mérve. A külföldi piacok szűkülése káros hatással van az exportra termelő georgiai ágazatokra (rész- és acélötvözetek mint legfontosabb kiviteli termékek, de ide értendő a mezőgazdaság egy része: zöldség, gyümölcs, italok – különösen bor – termelése is, amely nagy számú munkaerőt foglalkoztat).

A kormány nagy összegű külföldi hitelfelvétellel igyekszik orvosolni a fizetési mérleg jelentős mértékű hiányát. A nemzetközi partnerektől eddig mintegy 2 milliárd dollár felvételéről állapodtak meg, melyből 1.5 milliárdot már át is utaltak. Ebből az összegből finanszírozzák azt az ambíciózus gazdasági válságcsomagot is, amely a COVID-19 gazdasági következményeinek enyhítését célozza részben az állampolgárok részére nyújtott szociális segítségnyújtás, részben a gazdaságot stimuláló, a vállalkozásokat támogató intézkedések formájában.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

- a munkahelyüket elvesztett vagy fizetés nélküli szabadságon levő munkavállalók hat hónapon keresztül havi 200 GEL összegű támogatást kapnak (kb. 350 ezer embert érint, 460 M GEL)

- a munkahelyeket újra betöltő munkaadók állami támogatást kapnak (hat hónapig a 750 GEL-t el nem érő havi fizetések teljesen, az 1500 GEL alatti fizetések 750 GEL összegű része mentesül a személyi jövedelmi adó alól; 250 M GEL)
- a be nem jelentett vagy saját maga által foglalkoztatott munkavállalók egy összegű támogatást kapnak fejenként 300 GEL összegben, ha igazolják kieső jövedelmüket (75 M GEL)
- hat hónapig átlagosan havi 600 GEL-t kapnak a hátrányos helyzetű családok és a súlyos fogyatékkal élők (a rászorultság mértékét pontozással állapítják meg, összesen 83 M GEL)
- 2021. januártól bevezetik a nyugdíjak indexálását (minden nyugdíjat legalább az infláció mértékével kötelező lesz emelni, a 70 éven felüliek további kiegészítést kapnak, a minimum nyugdíjemelést mértékét összességében is meghatározták) nyugdíjak indexálását.
- életbe lép az automatikus áfa-visszatérítés és megduplázzák az áfatöbblet-visszatérítéseket (az idén az üzleti szféra plusz 600 M GEL-t kap)
- a kereskedelmi bankok 600 M GEL összegű hosszú távú forrást kapnak
- további 500 M GEL-t biztosítanak a vállalkozások támogatására, ebből 300 M GEL-t hitelgarancia formájában (2 milliárd GEL összegű hitel portfóliót bocsátanak ki garanciával; az új hitelek 90%-át, a restrukturált hitelek 30%-át érinti a garancia)
- a „Termelj Georgiában” program keretében kedvező társfinanszírozási konstrukciók (a kölcsönök, lízingek társfinanszírozási idejének meghosszabbítása 24-ről 36 hónapra; a kamatok társfinanszírozási rendszerének módosítása; bővül a támogatott tevékenységek köre; a kölcsönök, lízingek alsó küszöbértékét lejjebb viszik; megnövelt finanszírozás a forgóeszközökre).
- falusi, mezőgazdasági, regionális fejlesztési támogatások 30 ezer GEL összegig (grants)
- mezőgazdasági hitel: egyényári növények termelésének finanszírozása (a kölcsön kamat részét az állam teljes mértékben átvállalja; 5 ezer kedvezményezettre számítanak, 50 M GEL összeggel)
- meliorációs tevékenységek támogatása (talajjavítási díj alól mentesség 2020-ban, a korábbi évek be nem fizetett díjainak elengedése)
- három év alatt 1,2 millió hektár terület regisztrációját végzik el (megjegyzés: jelenleg 800 ezer hektár alatti terület van mezőgazdasági művelés alatt).

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Mezőgazdaság: az önellátási kényszer és a külföldi felvevőpiacok bizonytalanságai miatt egyre nagyobb hangsúlyt kap a mezőgazdaság, amelynek jelentős kihasználatlan kapacitásai vannak mind földterületben, mind munkaerőben. Exportlehetőségek:

- mezőgazdasági termeléshez szükséges gépek, eszközök; szaporítóanyagok, talajjavító anyagok és eszközök; élelmiszeripari feldolgozó berendezések, gyártósorok; szőlészeti-borászati technológia.

Építőipar: a hónapokra leállt, most újrainduló építőiparban megnövekedett kereslet várható építőanyagok, szigetelőanyagok, építőipari gépek, berendezések iránt.

A magyar export szempontjából további perspektivikus termékcsoportok: élelmiszerek (gabona, élő sertés és sertéshús, fagyasztott baromfi, feldolgozott élelmiszerek - húsfélék, fagyasztott zöldségek és konzerváruk); gépek, berendezések (háztartási elektronika, műszaki cikkek, irodai gépek, mobiltelefonok); gépjárművek és alkatrészeik; csomagolóanyagok.

Elérhető nemzetközi tenderek: <https://tenders.procurement.gov.ge/login.php?lang=en>